

کد کنترل

222

A

سوالات فیزیک تجربی

سراسری داخل ۱۴۰۱

حل از : علی ملانی

۰۹۰۵۷۰۵۹۱۹۱

صبح جمعه
۱۴۰۱/۰۴/۱۰

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

باید محصلان دانشگاه‌های ما، دانشجوی انقلابی مثبت،
انقلابی فعال، انقلابی مسؤول، انقلابی متعهد و امیدوار باشد.
مقام معظم رهبری

آزمون سراسری ورودی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور سال ۱۴۰۱

گروه آزمایشی علوم تجربی
آزمون اختصاصی (دفترچه شماره سه)

ملاحظات	زمان پاسخ‌گویی	تا شماره	از شماره	تعداد سؤال	مواد امتحانی	ردیف
۸۵ سؤال ۹۰ دقیقه	۳۷ دقیقه	۲۱۰	۱۸۱	۳۰	فیزیک	۱
	۳۷ دقیقه	۲۴۵	۲۱۱	۳۵	شیمی	۲
	۱۶ دقیقه	۲۶۵	۲۴۶	۲۰	زمین‌شناسی	۳

حل جابجایی، تکثیر و انتشار سوالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای نمانش اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و یا متخلین بر این نظر ان رفتار می‌شود.

داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضاء در مندرجات جدول ذیل، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب..... با شماره داوطلبی..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سوالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سوالات و پائین پاسخنامه را تأیید می‌نمایم.

امضاء:

۱۸۱- کدام موج‌ها، برای انتشار نیاز به محیط مادی دارند؟ ساده

الف- امواج صوتی ب- پرتوهای X پ- امواج رادیویی ت- پرتوهای فرسرخ

(۱) الف ✓ (۲) ب (۳) الف و ب (۴) ب و پ

۱۸۲- الکترونی عمود بر میدان مغناطیسی یکنواختی مطابق شکل زیر، در حرکت است و نیروی مغناطیسی \vec{F} به آن وارد می‌شود. جهت میدان \vec{B} کدام است؟ ساده

می‌شود. جهت میدان \vec{B} کدام است؟

(۱) بالا (۲) راست

(۳) درون سو ✓ (۴) برون سو

۱۸۳- یکای فرعی کدام کمیت، $\frac{kg}{A \cdot s^2}$ است؟ متوسط

$$\frac{kg}{A \cdot s^2} \times \frac{m}{m} = \frac{kg \times m}{A \cdot m \times s^2} = \frac{N}{C \times m} = \frac{F}{q \times r} = B$$

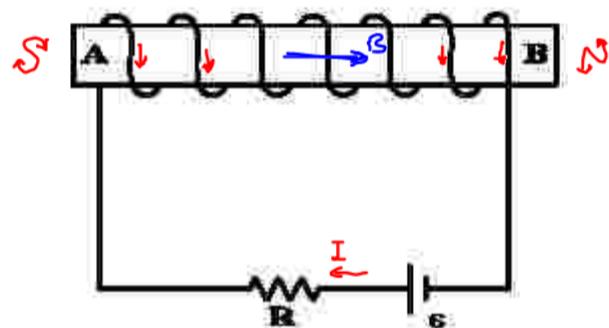
(۱) میدان مغناطیسی ✓ (۲) شار مغناطیسی (۳) میدان الکتریکی (۴) نیروی محرکه القایی

۱۸۴- در اتم هیدروژن، انرژی الکترون در دومین حالت پراگینخته، چند برابر انرژی الکترون در حالت پایه است؟ ساده

$$E_n = -\frac{E_R}{n^2} \rightarrow E_1 = -E_R \quad n=1 \quad \frac{1}{9} \quad (۴) \quad \frac{1}{4} \quad (۳) \quad \frac{1}{3} \quad (۲) \quad \frac{1}{2} \quad (۱)$$

$$E_2 = -\frac{1}{4} E_R$$

۱۸۵- در آهنربای الکتریکی شکل زیر، قطب N و جهت میدان مغناطیسی درون سیملوله، کدام است؟ ساده

(۱) A و →

(۲) B و → ✓

(۳) A و ←

(۴) B و ←

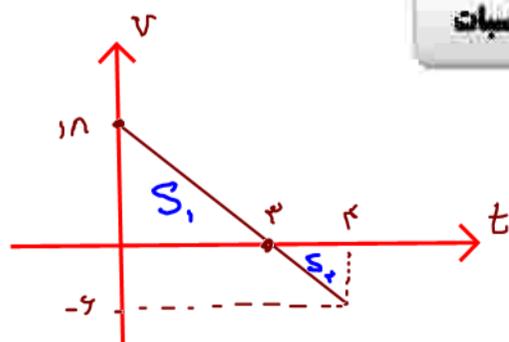
۱۸۶- معادله سرعت - زمان متحرکی در SI به صورت $v = -2t + 18$ است. تندی متوسط متحرک در بازه زمانی $t_1 = 0.8$ تا $t_2 = 2.8$ چند متر بر ثانیه است؟ متوسط

تا $t_2 = 2.8$ چند متر بر ثانیه است؟

(۱) ۶ (۲) ۷.۵ ✓ (۳) ۸ (۴) ۱۱.۵

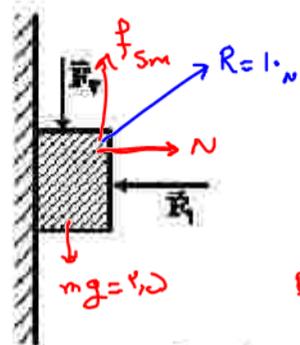
محل انجام محاسبات

(۲) → ۱۸۶

$$S_1 = 2v \quad S_2 = 4 \quad \bar{s} = \frac{d}{\Delta t} = \frac{2v + 4}{2} = 7.5 \text{ m/s}$$

۱۹۲- **مردک** قطعه چوبی به جرم ۲۵۰ گرم، با نیروی افقی F_1 مطابق شکل زیر، به دیوار قائم فشرده شده است. اگر با وارد کردن نیروی $F_2 = ۲/۵ N$ ، چوب در آستانه لغزش قرار گیرد و در این حالت نیرویی که دیوار به چوب وارد می‌کند، $۱۰ N$ باشد، ضریب اصطکاک ایستایی بین دیوار و چوب، چقدر است؟ ($g = ۱۰ \frac{m}{s^2}$)

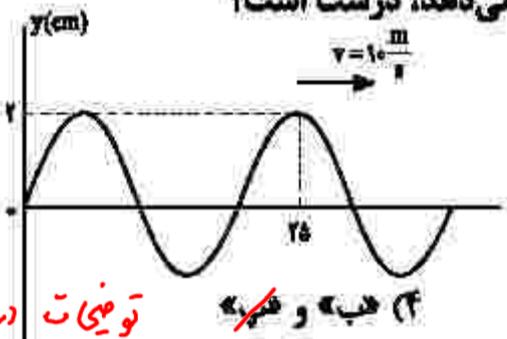
$\sum F_x = 0 \rightarrow N = F_1$ (۱) ✓ 0.75

$\sum F_y = 0 \rightarrow mg + F_1 = f_{sm} \rightarrow 0.25 + 0.75 = f_{sm} \rightarrow f_{sm} = 1 N$ (۲) 0.6

$R = \sqrt{f_{sm}^2 + N^2} \rightarrow 1 = \sqrt{1 + N^2} \rightarrow N = 0 N$ (۳) 0.5

$f_s = \mu_s \times N \rightarrow 1 = \mu_s \times 0 \rightarrow \mu_s = \frac{1}{0} = 1.75$ (۴) 0.25

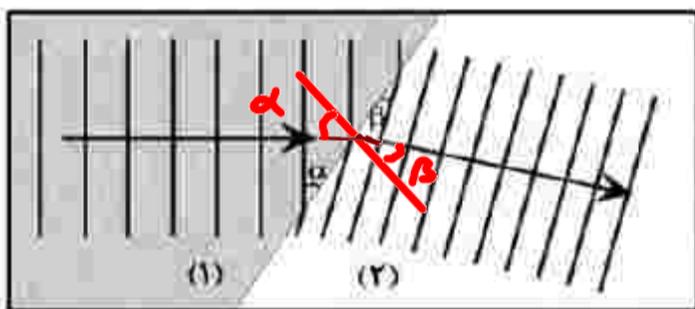
۱۹۳- **سخت** کدام موارد با توجه به شکل زیر که تصویر لحظه‌ای از یک موج عرضی را نشان می‌دهد، درست است؟

- الف- مسافتی که موج در هر ثانیه طی می‌کند، برابر ۲۰ cm است. **م**
- ب- مسافتی که هر ذره از محیط در مدت 0.018 s طی می‌کند، ۴ cm است. **ع**
- پ- جابه‌جایی هر یک از ذرات محیط در مدت 0.018 s برابر ۴ cm است. **ع**
- ت- جابه‌جایی هر یک از ذرات محیط در مدت 0.028 s برابر صفر است. **م**
- (۱) «الف» و «ت» **م**
- (۲) «الف» و «پ» **م**
- (۳) «ب» و «ت» **م**
- (۴) «ب» و «پ» **م**

توضیحات در پایین صفحه

۱۹۴- **سخت** شکل زیر، ورود موج از محیط (۱) به (۲) را نشان می‌دهد. اگر $\alpha = 37^\circ$ و $\beta = 30^\circ$ باشد، نسبت سرعت انتشار موج در محیط (۱) به سرعت انتشار موج در محیط (۲) چقدر است؟ ($\cos 37^\circ = 0.8$)

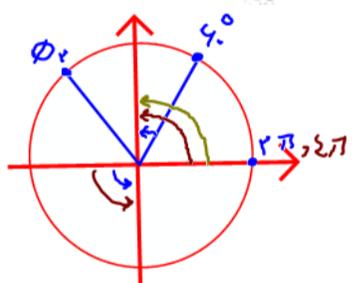

$\frac{v_1}{v_2} = \frac{\sin \alpha}{\sin \beta} = \frac{\sin 37^\circ}{\sin 30^\circ} = \frac{0.6}{0.5} = 1.2$ (۱) $\frac{1.6\sqrt{3}}{2}$

$\frac{v_1}{v_2} = \frac{\sin 27^\circ}{\sin 30^\circ} = \frac{0.45}{0.5} = 0.9$ (۲) $\frac{5\sqrt{3}}{8}$

$\frac{v_1}{v_2} = \frac{1.2}{1.0} = 1.2$ (۳) $\frac{6}{5}$

۱۹۵- **متوسط** معادله حرکت هماهنگ ساده یک نوسانگر در SI به صورت $x = 0.02 \cos \pi t$ است. در بازه زمانی $t_1 = \frac{1}{12}$ s تا $t_2 = \frac{1}{6}$ s، حرکت نوسانگر، چند ثانیه تندشونده است؟

$\omega = 2\pi \rightarrow T = \frac{2\pi}{\omega} = \frac{1}{12}$ (۱) $\frac{5}{6}$

$t_1 = \frac{1}{12} \rightarrow \phi_1 = \pi \times \frac{1}{12} = \frac{\pi}{12}$ (۲) $\frac{5}{6}$

$t_2 = \frac{1}{6} \rightarrow \phi_2 = \frac{2\pi}{6} = \frac{\pi}{3} = \frac{2\pi}{12}$ (۳) $\frac{5}{6}$

جواب = $\frac{1}{12} + \frac{1}{12} = \frac{2}{12} = \frac{1}{6}$ (۴) $\frac{5}{6}$

۱۹۶- **متوسط** در اتم هیدروژن، کدام گذار منجر به گسیل فوتونی با بسامد 2.75×10^{15} Hz می‌شود؟

$\frac{1}{\lambda} = R \left(\frac{1}{n_1^2} - \frac{1}{n_2^2} \right) \rightarrow \frac{1}{\lambda} = R \left(\frac{1}{n_1^2} - \frac{1}{n_2^2} \right)$ (۱) ✓ $n' = 1$ به $n = 2$

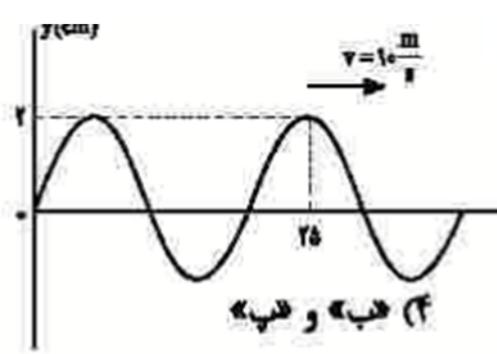
$\frac{1}{\lambda} = R \left(\frac{1}{n_1^2} - \frac{1}{n_2^2} \right) \rightarrow \frac{1}{\lambda} = R \left(\frac{1}{n_1^2} - \frac{1}{n_2^2} \right)$ (۲) $n' = 2$ به $n = 5$

$\frac{1}{\lambda} = R \left(\frac{1}{n_1^2} - \frac{1}{n_2^2} \right) \rightarrow \frac{1}{\lambda} = R \left(\frac{1}{n_1^2} - \frac{1}{n_2^2} \right)$ (۳) $n' = 1$ به $n = 2$

$\frac{1}{\lambda} = R \left(\frac{1}{n_1^2} - \frac{1}{n_2^2} \right) \rightarrow \frac{1}{\lambda} = R \left(\frac{1}{n_1^2} - \frac{1}{n_2^2} \right)$ (۴) $n' = 2$ به $n = 4$

محل انجام محاسبات

پایه نوان ۱۹۳ (گزینه ۴)

$\frac{\partial \lambda}{\partial t} = 20 \rightarrow \lambda = 20$ (۱) $\frac{20}{8}$

$v = \frac{\lambda}{T} \rightarrow T = \frac{\lambda}{v}$ (۲) $\frac{20}{10}$

$T = \frac{20}{10} = 2$ (۳) $\frac{2}{10}$

- الف) غلط، $v = 10$ موج پس موج در فاصله ۱۰ جایی می‌نویسد.
- ب) صحیح، $\frac{1}{1} s = \frac{1}{T}$ و هر ذره مسافت $2A = 8$ را نوسان می‌کند.
- پ) غلط، نسبت به فاز اولیه ذره، در مدت $\frac{T}{4}$ ذرات محیط جایی متفاوت دارند.
- ت) صحیح، در مدت T جایی تمام ذرات صفر است.

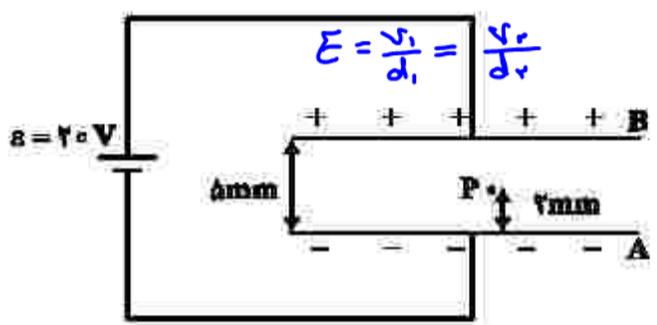
197 → $(\epsilon \rightarrow \epsilon) \rightarrow \frac{1}{\lambda_1} = R \left(\frac{1}{1\epsilon} - \frac{1}{\epsilon\epsilon} \right) = R \left(\frac{1}{1\epsilon} - \frac{1}{\epsilon\epsilon} \right) = \frac{R}{1\epsilon} R \quad (1)$
 $(\epsilon \rightarrow \epsilon) \rightarrow \frac{1}{\lambda_2} = R \left(\frac{1}{\epsilon} - \frac{1}{\epsilon\epsilon} \right) = R \left(\frac{1}{\epsilon} - \frac{1}{\epsilon\epsilon} \right) = \frac{R}{\epsilon} R \quad (2)$

$(1) \div (2) \Rightarrow \frac{\lambda_1}{\lambda_2} = \frac{\frac{R}{1\epsilon}}{\frac{R}{\epsilon}} = \frac{\epsilon}{1\epsilon} = \frac{2}{1} = \frac{2}{1}$

197 - طول موج دومین خط طیف رشته برکت ($n' = 2$) چند برابر طول موج چهارمین خط طیف رشته بالمر ($n' = 2$) است؟

$\frac{22}{5} (3)$ $\frac{72}{5} (1)$ $8 (2)$

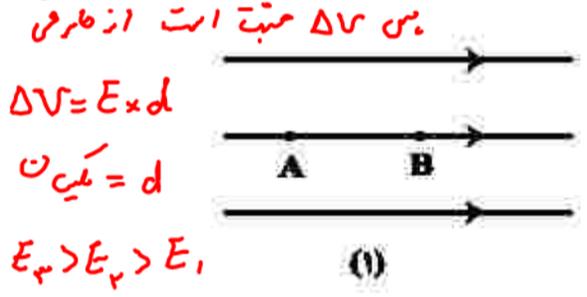
198 - در شکل زیر، بین دو صفحه موازی هوا است و نقطه P در 2 میلی متری صفحه A قرار دارد. اگر با ثابت ماندن صفحه A، صفحه B را دور کنیم تا فاصله بین دو صفحه 10 mm شود، پتانسیل الکتریکی نقطه P، چگونه تغییر می کند؟

$E = \frac{V}{d} = \frac{20}{10}$
 $\frac{V_P - V_A}{2} = \frac{V_P - V_A}{10}$
 $V_P - V_A = 10 \quad (1)$
 $\frac{V_P' - V_A}{10} = \frac{V_P' - V_A}{2}$
 $V_P' - V_A = 20 \quad (2)$
 $(2) - (1) \Rightarrow V_P' - V_P = 10$

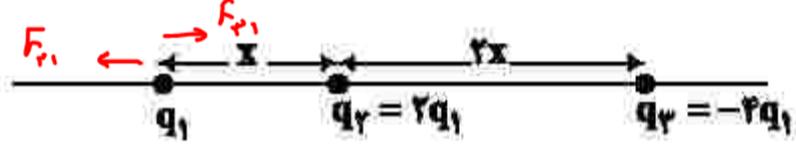
- (1) ولت افزایش می یابد.
- (2) ولت کاهش می یابد.
- (3) ولت کاهش می یابد.
- (4) ولت افزایش می یابد.

199 - شکل زیر، سه آرایش خطوط میدان الکتریکی را نشان می دهد. یک الکترون از حالت سکون از نقطه B رها می شود و سپس توسط میدان الکتریکی تا نقطه A شتاب می گیرد. نقطه های A و B در هر سه آرایش در فاصله یکسان قرار دارند. اگر اختلاف پتانسیل بین دو نقطه ($V_A - V_B$) را ΔV بنامیم، کدام رابطه درست است؟

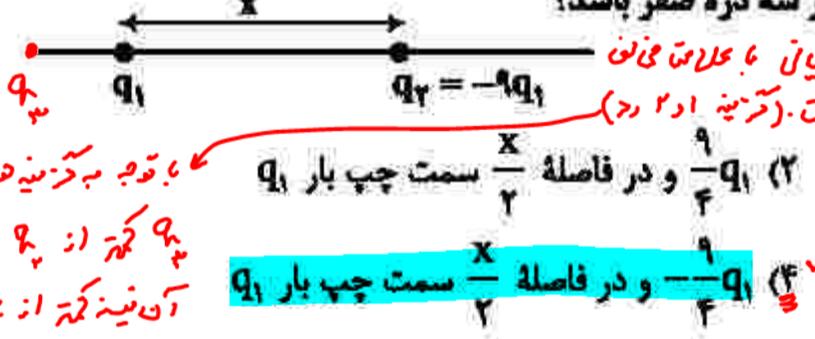
$\Delta V_{(3)} > \Delta V_{(2)} > \Delta V_{(1)}$ (1)
 $\Delta V_{(1)} > \Delta V_{(2)} > \Delta V_{(3)}$ (2)
 $\Delta V_{(2)} = \Delta V_{(1)} > \Delta V_{(3)}$ (3)
 $\Delta V_{(1)} = \Delta V_{(2)} = \Delta V_{(3)}$ (4)

200 - سه ذره باردار مطابق شکل زیر، روی محوری قرار دارند. بزرگی نیروی الکتریکی خالص وارد بر بار q_3 چند برابر بزرگی نیروی الکتریکی خالص وارد بر بار q_1 است؟

$1 (2)$ $4 (1)$
 $\frac{5}{8} (3)$ $\frac{7}{11} (3)$

201 - مطابق شکل زیر، دو ذره باردار روی محوری در فاصله X از هم قرار دارند. بار q_3 چه اندازه باشد و در کدام نقطه روی این محور قرار گیرد تا نیروی الکتریکی خالص وارد بر هر سه ذره صفر باشد؟

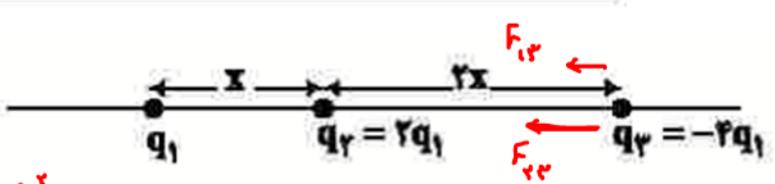

شرط تعادل سه بار این است که 2 بار کناری هم علامت و بار میانی با علامت مخالف باشد. پس علامت q_3 مخالف q_1 بوده و سمت چپ q_1 واقع است. (تقریباً ادا شد)

با توجه به ترتیبی بودن مدار، q_3 کمتر از q_1 است پس فاصله آن فاصله کمتر از X است.

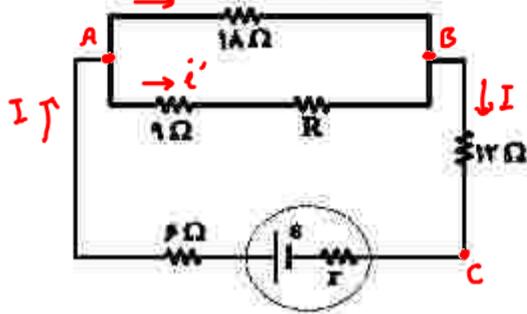
$\frac{9}{4} q_1$ (1) و در فاصله $2x$ سمت چپ بار q_1
 $\frac{9}{4} q_1$ (2) و در فاصله $\frac{x}{2}$ سمت چپ بار q_1
 $-\frac{9}{4} q_1$ (3) و در فاصله $2x$ سمت چپ بار q_1
 $-\frac{9}{4} q_1$ (4) و در فاصله $\frac{x}{2}$ سمت چپ بار q_1

حل انجام محاسبات

سوال 200 → $F_{r1} = \frac{k \times 2q_1 \times q_1}{x^2} = \frac{2kq_1^2}{x^2}$
 $F_{r2} = \frac{k \times 2q_1 \times q_1}{9x^2} = \frac{2}{9} \frac{kq_1^2}{x^2}$
 $F_{r3} = \frac{k \times 2q_1 \times 2q_1}{\epsilon x^2} = \frac{4}{\epsilon} \frac{kq_1^2}{x^2} \Rightarrow F_{r3} = (2 + \frac{2}{\epsilon}) \frac{kq_1^2}{x^2}$
 $\frac{F_{r3}}{F_{r1}} = \frac{14/9}{2/9} = \frac{14}{2} = \frac{7}{1}$

۲۰۲- در شکل زیر، اختلاف پتانسیل الکتریکی مقاومت‌های 18Ω و 12Ω با هم برابر است. R چند اهم است؟

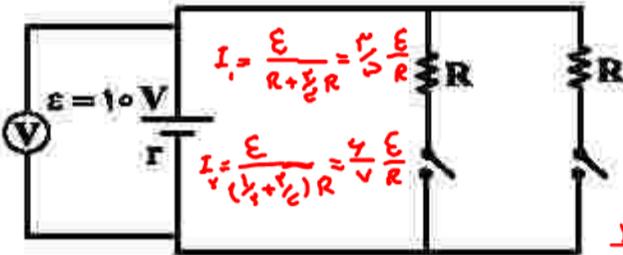

$V_{AB} = V_{BC} \rightarrow 18i = 12I \rightarrow i = \frac{2}{3}I$
 $i + i' = I \rightarrow i' = \frac{1}{3}I \rightarrow i = 2i'$
 $\rightarrow 9 + R = 2 \times 18 \rightarrow R = 27\Omega$

- ۳۶ (۱)
- ۲۷ (۲) ✓**
- ۱۸ (۳)
- ۱۲ (۴)

د

۲۰۳- در مدار زیر، هنگامی که فقط یکی از کلیدها بسته باشد، ولت‌سنج آرمانی عدد ۶ ولت را نشان می‌دهد. اگر هر دو کلید بسته باشند، ولت‌سنج چند ولت را نشان می‌دهد؟

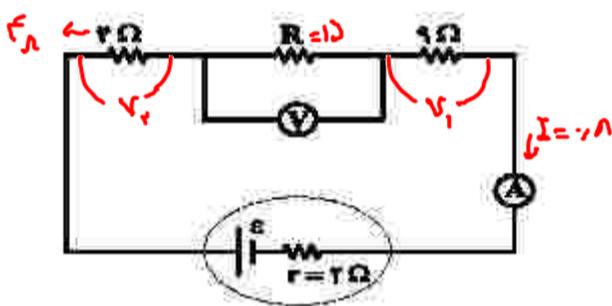

$\downarrow \text{ولت} \rightarrow R I_1 = 6$
 $\hookrightarrow \text{ولت} \rightarrow 2I_2 = 6 \rightarrow 2I_2 = 6$
 $\Rightarrow R = \frac{6}{I_1}$

- ۱۵ (۱)
- ۳ (۲)
- ۳۰ (۳) ✓**
- ۸ (۴)

متوسط

۲۰۴- در شکل زیر، ولت‌سنج و آمپرسنج آرمانی به ترتیب ۱۲ ولت و $\frac{5}{8}$ آمپر را نشان می‌دهند. نیروی محرکه مولد، چند ولت است؟

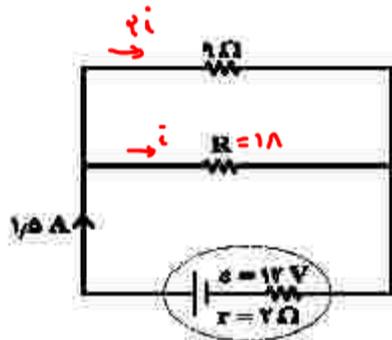
$V = RI \rightarrow R = \frac{V}{I} = \frac{12}{\frac{5}{8}} = \frac{12 \times 8}{5} = 19.2\Omega$
 $\frac{V_1}{9} = \frac{12}{19.2} \rightarrow V_1 = \frac{34}{5} = 6.8$ و $\frac{V_2}{\epsilon} = \frac{12}{19.2} \rightarrow V_2 = 3.2$

$\epsilon - 2I = 12 + 6.8 + 3.2 \rightarrow \epsilon - 1.6 = 22.8 \rightarrow \epsilon = 24.4$

- ۳۶ (۱)
- ۲۴ (۲) ✓**
- ۱۸ (۳)
- ۱۶ (۴)

متوسط

۲۰۵- در شکل زیر، توان مصرفی مقاومت R چند وات است؟

$I = \frac{\epsilon}{r + R_{eq}} \rightarrow \frac{3}{2} = \frac{12}{2 + R_{eq}} \rightarrow 24 = 6 + 2R_{eq}$

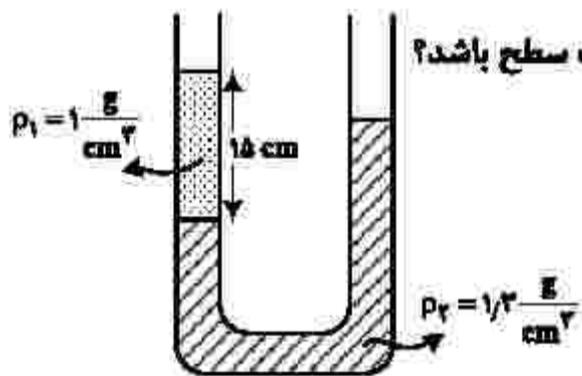
$R_{eq} = 9\Omega \rightarrow \frac{9R}{9+R} = 2 \rightarrow R = 18\Omega$ و $i = 1.5A$

$P = R i^2 = 18 \times \frac{1}{4} = 4.5W$

- ۴/۵ (۱) ✓**
- ۹ (۲)
- ۱۳/۵ (۳)
- ۱۸ (۴)

متوسط

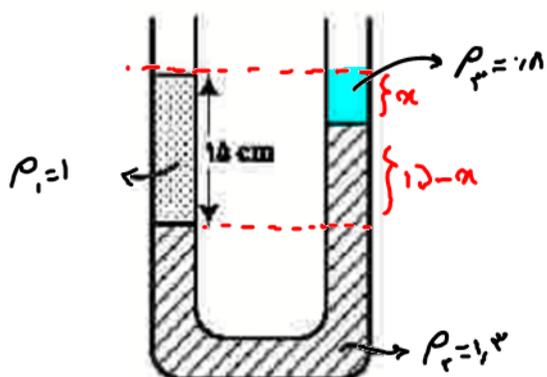
۲۰۶- در شکل زیر، سطح مقطع لوله 1cm^2 است. در سمت راست لوله، چند سانتی‌متر مکعب مایع مخلوط‌شده به چگالی $\rho_2 = 0.8 \frac{g}{\text{cm}^3}$ بریزیم تا سطح آزاد مایع‌ها در دو طرف لوله در یک سطح باشد؟

- ۳/۵ (۱)
- ۷/۲ (۲)
- ۹ (۳) ✓**
- ۱۲ (۴)

د

مثل انجام محاسبات

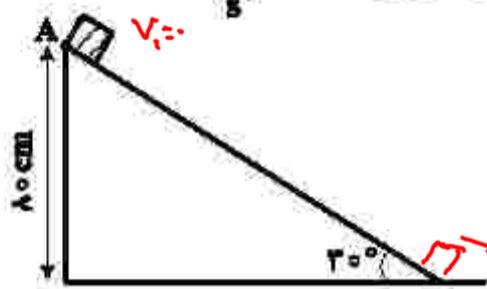

$\rho_2 g x + \rho_1 g (12 - x) = \rho_1 g \times 12$

$\rightarrow 0.8x + 1.2(12 - x) = 12$

$\rightarrow 0.2x = -0.2 \times 12 \rightarrow x = 9\text{cm}$

۲۰۷- در شکل زیر، جسمی به جرم ۵۰۰ گرم را از نقطه A رها می‌کنیم. جسم می‌لغزد و با تندی $3 \frac{m}{s}$ به سطح افقی می‌رسد. کار نیروی وزن و کار نیروی اصطکاک، در این جابه‌جایی، به ترتیب چند ژول است؟ ($g = 10 \frac{m}{s^2}$)

$W_{mg} = +mgh = 0.5 \times 10 \times 0.01 = 5 \text{ (ج)}$

۱) ۴ و -۱٫۷۵ ✓

$W_{mg} + W_f = K_f - K_i \rightarrow 5 + W_f = \frac{1}{2} \times 0.5 \times 9$

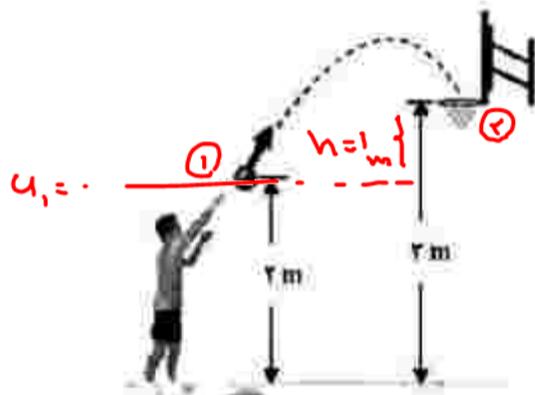
۲) ۴ و -۲٫۲۵

۳) ۸ و -۵٫۷۵

$W_f = 2.25 - 5 = -2.75 \text{ (ج)}$

۴) ۸ و -۶٫۲۵

۲۰۸- در شکل زیر، توپ با تندی اولیه $8 \frac{m}{s}$ پرتاب می‌شود. اگر کار نیروی مقاومت هوا تا رسیدن توپ به سبد، $-\frac{1}{8} K_0$ باشد، تندی توپ در لحظه ورود به سبد، چند متر بر ثانیه است؟ (K_0 انرژی جنبشی اولیه و $g = 10 \frac{m}{s^2}$ است.)

$W_f = E_f - E_i$

$-\frac{1}{8} K_0 = (mgh + K_f) - K_i$

۱) $2\sqrt{2}$

$-\frac{1}{8} K_0 = (mgh + K_f) - K_i$

۲) $2\sqrt{2}$

$\frac{1}{8} K_0 = 10m + K_f \rightarrow \frac{1}{8} \times \frac{1}{2} m \times 64 = 10m + \frac{1}{2} m v_f^2$

۳) ۵

$28 = 10 + \frac{1}{2} v_f^2 \rightarrow v_f^2 = 36 \rightarrow v_f = 6$

۴) ۶ ✓

۲۰۹- طول دو میله مسی و آهنی در دمای صفر درجه سلسیوس، هر یک برابر ۵/۵ متر است. دمای میله‌ها را تا چند درجه سلسیوس افزایش دهیم تا اختلاف طول آنها به ۰٫۳ میلی‌متر برسد؟ (ضریب انبساط طولی مس و آهن در SI به ترتیب $1/8 \times 10^{-5}$ و $1/2 \times 10^{-5}$ است.)

۱) ۵۰

۲) ۱۰۰ ✓

۳) ۱۵۰

۴) ۲۰۰

۲۱۰- یک کیلوگرم یخ $10^\circ C$ را در فشار یک اتمسفر درون مقداری آب $20^\circ C$ می‌اندازیم. اگر پس از برقراری تعادل گرمایی، دمای آب به $5^\circ C$ برسد، جرم آب چند کیلوگرم است؟

$(L_f = 336000 \frac{J}{kg} \text{ و } c_{\text{آب}} = 2c_{\text{یخ}} = 4200 \frac{J}{kg \cdot ^\circ C})$

۱) ۶ ✓

۲) ۳

۳) ۲

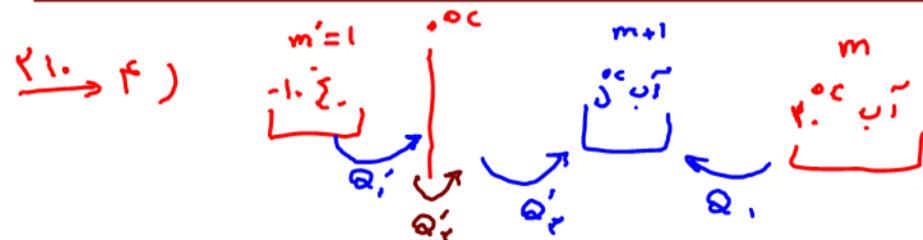
۴) ۱

حل انجام حسابات

۲) $l_1 = l_2 = 200 \text{ mm}$ میله مسی
 $l'_1 = 200 \text{ mm}$ میله آهنی

$\Delta l - \Delta l' = 3 \rightarrow l \times \Delta \theta (\alpha - \alpha') = 3$

$200 \times \Delta \theta (1.8 - 1.2) \times 10^{-5} = 3 \times 10^{-1} \rightarrow \Delta \theta = \frac{3 \times 10^{-1}}{2 \times 6 \times 10^{-4}} = \frac{3}{12} = 100$

$Q'_1 = m' \times c \times \Delta \theta = 2c$

$Q_1 = mc \Delta \theta = 12mc$

$Q'_2 = m' L_f = 10c$

$Q_1 = Q'_1 + Q'_2 + Q'_3$

$Q'_3 = m' c \Delta \theta = 2c$

$12mc = 9c \rightarrow m = \frac{9}{12} = \frac{3}{4} = 0.75 \text{ kg}$